

Зміни у сфері вищої освіти: основні положення

Верховна Рада 18.12.2019 р. ухвалила закон щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Парламент ухвалив закон щодо змін у сфері вищої освіти, який вдосконалено регулювання процесів ліцензування освітньої діяльності, посилено засади рівного доступу до вищої освіти, розширено сферу застосування технологій ЗНО для вимірювання результатів навчання на рівнях вищої освіти та для вступу на освітній рівень магістра, вимог до керівника закладу, Національної рамки кваліфікацій тощо.

Що зміниться у вищій освіті після підписання закону Президентом України.

Контракти з ректорами із зазначенням показників ефективності

З усіма керівниками вишів, які надалі обиратимуться на посади, будуть підписані контракти із зазначенням цільових показників ефективності (KPI), строками їхнього виконання та механізмами перевірки.

Формуванням KPI займатиметься Міністерство освіти і науки на базі програм кандидатів, які ті подаватимуть в пакетах документів на конкурс.

Планується, що цілі в програмах керівників вишів стануть індикаторами ефективності, а невиконання програм – підставою для розірвання контракту.

Ліцензування закладів вищої освіти в режимі онлайн

Ліцензування відбуватиметься в режимі онлайн через електронні бази. Це має зробити процес прозорішим та допоможе уникнути низки бюрократичних процедур.

Відтепер ліцензуванню підлягає освітня діяльність вишів на певному рівні вищої освіти і освітня діяльність за спеціальностями для «регульованих професій». Це означає скасування ліцензування для майже 100 спеціальностей. Серед так званих «регульованих професій» – спеціальності, які передбачають особливо відповідальну роботу, наприклад, правнича сфера, атомна енергетика, медицина, військова служба тощо. Вимоги до освітньої діяльності з підготовки фахівців за такими спеціальностями посилюються.

Структурні підрозділи вишів не можна створювати у містах-мільйонниках

Зміни стосуватимуться і у структури закладів вищої освіти. Зокрема, відокремлені структурні підрозділи не можна буде створювати у Києві, Харкові, Львові, Дніпрі та Одесі, а ті, що зараз працюють, мають бути реорганізовані або закриті до 1 липня 2021 року.

Відмова від поняття «диплом державного зразка»

Законодавчі зміни виключають поняття «диплом державного зразка» та, натомість, пропонують вишам видавати документи про вищу освіту за зразком, затвердженим власною вченою радою.

Видавати дипломи заклад освіти зможе лише за освітніми програмами, акредитованими Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, іноземними або незалежними українськими акредитаційними агенціями.

Посилення відповідальності студентів за плагіат

За недотримання академічної доброчесності студенти нестимуть більше відповідальності. Зокрема, виявлення плагіату, фабрикації або фальсифікації в студентських роботах може стати підставою для скасування рішення про отримання ступеня вищої освіти.

Розширення сфери застосування технологій ЗНО

Норми ухваленого закону передбачають розширення сфери застосування технологій зовнішнього незалежного оцінювання для вимірювання результатів навчання на рівнях вищої освіти та для вступу на освітній рівень магістра.

Також технології ЗНО зможуть застосовуватись для атестації здобувачів вищої освіти.

Укладання договору з усіма вступниками до вишів

Відтепер законодавство передбачає обов'язкове укладання договору зі вступниками, яких зараховуватимуть як на контракт, так і на бюджет.

Предметом цих договорів буде не плата за навчання, а саме права та обов'язки студентів та закладів вищої освіти.

Впровадження мотиваційних листів при вступі до вишів

Під час вступної кампанії заклади вищої освіти зможуть запроваджувати поширений в західних країнах інструмент відбору – мотиваційні листи.

Планується, що мотиваційні листі стануть одним із механізмів, за якими найбільш вмотивовані вступники зможуть отримати додаткові бали під час конкурсного відбору.

Для того, щоб уникнути зловживань, максимальна вага додаткового бала за мотиваційний лист у тих закладах, які його запровадять, складатиме 1% від конкурсного бала.

Також прийом мотиваційних листів та їх оцінка буде здійснюватись перед початком сесії складання ЗНО, тобто до того, як вступники дізнаються свої бали на ЗНО.

Освіта.ua
18.12.2019